

Lieke van Duin

Tim en Taco op Terschelling

Mozaïek Junior

Tim en Taco op Terschelling

Lieke van Duin
tekeningen Harmen van Straaten

Derde druk

Mozaïek Junior, Utrecht

Voor mijn ouders

Lees meer over Tim en Taco in:

De kinderen van de binnentuin

Het nieuwe skateboard

Knikkerkampioen!

Tim en Taco redden een zeehond

Minke springt

Tim en Taco vinden een schelpenschat

Leeftijd 8+

Voorlezen: 7+

AVI M3-E3

Illustraties omslag en binnenwerk Harmen van Straaten

Ontwerp omslag Mirella Dijkerman

Lay-out: S-PrePress, Sabine van Winsen

Bronvermelding mottogedichtjes: Judith Herzberg: *De zee uit Doen en laten*, Uitgeverij Maarten Muntinga, Amsterdam 1994; Baukje Wytsma: *Tegearre uit Omke Siger is in liger*, Uitgeverij It Fryske Boek, Grou 1990.

Derde druk 2012

ISBN 978 90 239 5502 3

Meer informatie over dit boek en andere boeken van Mozaïek

vind je op www.uitgeverijmozaïek.nl.

Mozaïek Junior is een imprint van Uitgeverij Mozaïek.

Meer informatie over de auteur vind je op www.liekevanduin.nl

NUR 282

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande toestemming van de uitgever.

De zee

*De zee kun je horen
met je handen voor je oren,
in een kokkel,
in een mosterdpotje,
of aan zee.*

Judith Herzberg

Tegearre

*Nim myn hân
yn dyn hân
nim my mei.
Nei in lân
hiel fier fuort
fier hjir wei.*

*Wy moetsje
de wolken
de wyn
en de sinne.
O, ik wol altyd
ticht njonken dy rinne.*

Baukje Wytma

Inhoud

Zeereis	9
Klimboom	13
Boshut	17
Ebstream	22
Heremietkreeft	26
Gruttenpier	29
Onweersbui	31
Slotgracht	36
Juthout	41
Deltawerken	44
Bomenwave	49
Vliegtent	52
Krabbenscharen	55
Luchtspiegeling	58
Schelpenmuseum	61
Marathonlopers	65
Ruziemaken	68
Opblijven	72
Nachtwakers	76
Ontdekkingsreizigers	79
Drenkelingen	83
Helden	87
Kampvuur	89
Duikschat	92

Waddenspook	95
Ynpikkers	98
Handerop	102
Pannenkoekenfeest	105
Spookogen	109
Nawoord	111
Dank	112

Zeereis

‘Toe-oe-oet!’

‘Help! Ik schrik me rot!’ Taco duikt in elkaar, zijn handen tegen zijn oren. Hij staat naast Tim op het bovendek van de grote boot naar Terschelling. Hun jacks klapperen in de wind. Meeuwen zwieren om hen heen.

Het bovendek is de mooiste plek van het schip. Je kunt de hele haven zien. Ver beneden hen is de kade. Daar lijkt alles nu heel klein. De mensen zijn net poppetjes. En de sliert wagens met koffers en rugzakken lijkt wel een speelgoedtreintje.

Op het bovendek ben je ook het dichtst bij de scheepshoorn. Als die loeit, is het alsof je een klap krijgt. Een klap van geluid. ‘We gaan!’ schreeuwt Tim.

Taco springt op en neer van opwinding. Hij geeft Tim een stomp tegen zijn schouder. Taco woont naast Tim in de stad. Ze zitten naast elkaar in de klas en voetballen in hetzelfde team. En nu gaat Taco met Tim mee kamperen. In het blauwe koepeltentje dat hij voor zijn verjaardag heeft gekregen. Veel konden ze niet meenemen. Alleen wat in hun fietstassen en rugzak paste. Zaklamp, zakmes, schep, laarzen en voetbal. Een gameboy, een schaakspel, een paar strips.

Met fiets en al gingen ze vanochtend de trein in.

Tims moeder is ook mee. Achter haar fiets heeft ze een fietskar. Daar zit Taco’s tent in. En slaapzakken en kookspullen.

De grote tent paste daar niet bij. Die is met de post verstuurd.

‘Toet-toet-toet!’ De scheepshoorn doet pijn aan hun oren.

De motoren beginnen harder te ronken. Het schip begint te trillen. Wild schuimende golven duwen het schip langzaam weg van de kade. Dan varen ze statig de haven uit, de zee op.

‘Net of we naar een ander land gaan,’ schreeuwt Taco door het lawaai van de motoren heen.

‘Gaan we ook!’ schreeuwt Tim terug. ‘Een soort buitenland!’

Er is onweer voorspeld. Maar de weermannen hebben het weer eens mis. De zon schijnt en er is geen wolkje te zien. Er staat een stevige bries. De zee is vol witte schuimkopjes. Meeuwen zweven krijsend met de boot mee. Soms lijkt het of ze stilhangen in de lucht. Maar als Tim en Taco een boterham omhoog houden, duiken ze eropaf. In volle vaart pikken de meeuwen het brood uit hun handen.

Na een tijdje doemen aan de horizon lage heuvels op. Er staat een blokje tussen, als een stompje potlood. Langzaam wordt het potloodje een toren. ‘De Brandaris!’ roept Tim. Tim is vorig jaar ook op het eiland geweest. De Brandaris is de vuurtoren, weet hij nog. Al meer dan vierhonderd jaar staat de Brandaris in het dorp bij de haven.

Ze varen de haven voorbij. ‘Ho, stop!’ roept Taco. ‘We gaan verkeerd!’

‘Het komt goed,’ zegt de moeder van Tim. ‘We kunnen niet recht op de haven af varen. Dan lopen we vast.’ Ze wijst naar een enorme zandplaat. De boot vaart er in een wijde boog omheen. ‘De Waddenzee is erg ondiep. Bij eb stroomt het water weg. Dan komt de zee hier droog te liggen. Alleen in de stroomgeulen is dan nog water. Dus moet je zorgen dat je met je boot in die geulen blijft.’

‘Maar hoe weet je nou waar die geulen zijn?’ vraagt Taco.

‘Je kan toch niet door het water heen kijken!’

‘Dat zie je aan de boeien,’ zegt Tim. ‘Kijk, daar is een groene. En daar’ – hij wijst naar de andere kant – ‘een rooie. Daar moeten we tussen blijven. Daar is het diep genoeg.’

‘Maar als het hier leegstroomt,’ zegt Taco, ‘kan je dan op de bodem van de zee lopen?’

‘Ja, dat kan,’ zegt de moeder van Tim. ‘Dat is wadlopen.

Maar het is gevaarlijk. Want voor je het weet, zit je in zo’n geul.

Die geulen zijn diep, ook bij eb. En er kan een sterke stroming in staan, die je meesleurt.'

'Tof!' roept Taco. 'Gaan wij ook wadlopen?'

'Misschien,' zegt Tims moeder. 'Het is wel zwaar. Je moet er een goede conditie voor hebben.'

‘Wij hebben een topconditie,’ zegt Taco. ‘Want wij zijn voetballers!’ Hij maakt een vuist. Met zijn andere hand knijpt hij in zijn bovenarm. ‘Kijk, spierballen!’

Oei, bijna valt Taco om. Hij kan zich nog net aan Tim vastgrijpen. Maar die wankelt ook. De vloer onder hun voeten beweegt. Langzaam schuin omhoog. En langzaam weer omlaag. Al struikelend glijden ze naar de rand van het dek. Angstig pakken ze de reling vast. Hun knokkels zijn wit, zo hard knijpen ze in het ijzer.

‘Er is hier altijd deining in dit stroomgat,’ zegt de moeder van Tim. ‘Maar nu is het wel heftig!’

Taco trekt wit weg.

‘Kijk maar naar de horizon,’ zegt Tims moeder. ‘Dan word je niet zeeziek.’

Dat helpt. Maar de horizon gaat hoog de lucht in. En daalt dan diep naar beneden.

Er glijdt van alles over het dek. Een koffiekopje rolt tegen de rand. Pats! De scherven gaan de diepte in. Een halfvol bakje patat komt aanzeilen. De patatjes vliegen overboord. Het bakje blijft met de mayonaise aan de rand plakken. Een rugzak glijdt naar de reling. ‘Hou ‘m tegen!’ schreeuwt iemand. Een meisje naast Tim zet haar voet erop. Net op tijd.

‘Help, we slaan om!’ schreeuwt Taco. Zijn ogen zijn groot en rond van angst. Zijn gezicht is spierwit.

Dan wordt de deining minder. De boot draait. Terug naar de luwte, naar de haven van Terschelling.

Taco haalt opgelucht adem. ‘Jammer,’ zegt hij. ‘Het was net zo spannend.’

Klimboom

Op de kade van West-Terschelling is het druk. Vlaggen klapperen in de wind. Hekken gaan open. Bagagekarretjes rijden af en aan. Mensen zwaaien, roepen en zingen. Ze omhelzen vrienden die van de boot komen. Ze sjouwen met rugzakken.

Taco fietst de boot af, achter Tim en zijn moeder aan. Tims moeder roept iets over haar schouder, maar Taco verstaat het niet. Hij kijkt zijn ogen uit. Vrolijke boel is het hier. En wat een grote netten hangen er in die boten! Maar waar zijn Tim en zijn moeder? Hij schrikt. ‘Tim!’ schreeuwt hij. ‘Tim-z’n-moeder, waar zijn jullie?’

Gelukkig, daar staan ze. ‘Nu bij elkaar blijven!’ zegt de moeder van Tim.

Even later rijden ze door de duinen. Achter elkaar, want het fietspad is smal. Een straffe wind blaast in hun rug. Schelpen knerpen onder hun banden. Tegenliggers rinkelen met fietsbellen.

‘Ik ga vanzelf!’ gilt Taco. Hij haalt diep adem. Wat veel lucht is er hier. En wat prikkelt die lucht lekker in je neus. Het ruikt naar zee en zout en zand.

Tim, die voor hem uit fietst, roept iets terug. Maar zijn stem waait weg in de wind.

De camping is klein. Er staan alleen tenten. Geen caravans, geen auto’s.

Verbaasd kijkt Taco om zich heen. Geen zwembad, geen kampwinkel, geen kantine. Geen tafelfootbal, geen fruitautomaten. Geen televisie, geen computerspelletjes... Alleen een paar waterkraantjes. En wc-hokjes.

De boot vond hij spannend, en het fietsen ook, maar hier... ‘Saai!’ zegt hij teleurgesteld. ‘Er is hier niks te doen!’

‘Je mag best morgen of overmorgen al naar huis, hoor,’ zegt Tims moeder, ‘als je je verveelt. Maar laten we het eerst maar eens aankijken.’

‘Oké,’ zegt Taco. ‘Want heel misschien vind ik het hier toch wel leuk.’

‘Tim,’ roept hij, ‘heb je hier geen...’

Maar Tim is er al vandoor. ‘Taco, hallo, hier ben ik!’ roept hij.

Taco kijkt om zich heen. De stem van Tim komt uit een grote klimboom met veel dikke kale takken. De boom hangt vol visnetten en scheepstouwen. Fel groen, blauw, wit en oranje. Net reusachtige hangmatten.

‘Te gek!’ roept hij. In een mum van tijd zit hij ook in de boom. Op de tak bij Tim.

Tim houdt een dik touw vast. Hij gaat op de knoop onder aan het touw zitten. Hij zet af en zwaait naar een andere tak.

Dan zwiept hij het touw terug naar Taco.

Taco grijpt net mis. ‘Harder gooien!’ roept hij. Nu krijgt hij het touw wel te pakken. Taco zwaait naar de overkant. Lenig als een eekhoorn springt hij eraf.

‘Tof!’ roept hij. ‘Ik ga nog een keer!’

‘Au! Wie doet dat! Idioot!’ Taco voelt iets hards tegen zijn hoofd. Beneden hem staan een jongen en een meisje. Ze gooien dennenappels naar hem.

‘Wie zegt dat jij in onze klimboom mag?’ vraagt de jongen.

Hij is groot, al wel twaalf, en heeft blond stekelhaar.

‘Hé Dirk,’ roept Tim. ‘Stop, niet gooien.’ Tim kent Dirk en zijn zus Floor van vorig jaar. ‘Dat is Taco, mijn vriend. Die hoort bij ons.’

‘Hé, Timmie, ben jij het? Gaaf, man, gaan we weer voetballen!’

‘Ja, dan doet Taco ook mee. Hij zit bij mij op voetbal.’

‘Dan is het goed,’ zegt Floor. Ze heeft net zo’n vlassige jongenskop als vorig jaar, ziet Tim. Maar tot zijn verbazing is ze nu bijna net zo lang als haar broer.

‘Hebben jullie al een team?’

‘Nee, d’r is bijna niemand meer van vorig jaar. Die zijn alweer naar huis. Maar we hebben wel wat anders.’

‘Wat dan?’

‘Ssst!’ Dirk kijkt om zich heen en gaat zachtjes praten. ‘Kom naar beneden,’ wenkt hij. ‘De anderen mogen het niet weten.’ Tim en Taco springen uit de boom. Ze gaan dicht bij Dirk staan. Misschien valt hier toch wel wat te beleven, denkt Taco.

‘We hebben een hut,’ zegt Dirk zacht, ‘Floor en ik.’

Floor kijkt boos. ‘Kan je je mond weer niet houden? Ik dacht dat-ie geheim was.’

‘Tim mag meedoen,’ zegt Dirk. ‘En die andere jongen hoort bij hem.’

‘Taco heet ik,’ zegt Taco en legt zijn arm om Tims schouders.

‘En ik verklap niks. Erewoord.’ Hij glimlacht lief naar Floor.

‘Je hoeft heus niet zo bijdehand te doen, hoor, Taco,’ zegt Floor.

‘Je bent nog maar een ukkie.’

‘Kijk jij maar uit, opschepper,’ zegt Taco. Hij gaat uitdagend voor haar staan, al is ze een half hoofd groter. ‘Ik leg je zo op de grond.’

‘Laat maar, Taco,’ zegt Tim. ‘Geen judogrepen op gewone mensen.’
‘Je hoort het, Taco,’ zegt Floor vlug. ‘Zeker niet op vrienden. En kom nu maar mee. Naar de hut.’

Tim kijkt naar zijn moeder. Ze is bijna klaar met het opzetten van de grote tent. Ze staat naast een buurman. Haar hand boven haar ogen. Ze tuurt naar de lucht. Ze wijst.

Welnee, denkt Tim. Blauwe lucht. Er komt geen onweer.

Boshut

Tim en Taco sluipen achter Dirk en Floor het bos in. Even kijkt Floor achterom. Ze houdt haar vinger tegen haar lippen. Zwijgend hollen ze over een smal pad langs een greppel. Steken een breed zandpad over. Een mul ruiterspaadje op. Dan dwars door struiken en varens. Heuvel op, heuvel af.

Na een tijdje staan ze voor een hut, op een kleine open plek tussen dicht struikgewas. De muren zijn van lange takken.

Die staan in de vorm van een tipi tegen een boomstam.

De kieren tussen de takken zijn dichtgestopt met mos en bladeren. De ingang is een laag gat. Dwars boven de ingang zijn wilgentakken door de lange takken heen gevlochten. Een stuk bruin zeildoek hangt voor de ingang. Dat is de deur.

‘Gaaf!’ hijgt Tim. ‘Hebben jullie die gemaakt?’

‘Ja. Nee. Eerlijk gevonden,’ zegt Floor. ‘Gisteren. Hij was van andere kinderen. Maar die zijn alweer naar huis.’

‘Kijk maar naar de bladeren,’ zegt Dirk. ‘Die zijn verdord.’

Dus is-ie al een hele tijd geleden gemaakt.’

Dirk slaat het zeildoek open. Binnen is het donker. Tim en Taco kruipen op handen en knieën door het gat. Au! Taco stoot zijn hoofd tegen de boomstam in het midden.

‘Kijk uit je doppen!’ gromt Floor op gedempte toon. Ze kruipt achter hem aan. Om de boomstam heen. Dirk komt als laatste. Hij laat het zeildoek zakken. Meteen is het nóg donkerder binnen.

Terwijl Taco over zijn hoofd wrijft, kruipt Tim langs hem heen naar voren. Daar is iets, ziet Tim. Het blijkt een grote plastic jerrycan.

‘Onze stoelen,’ fluistert Floor. ‘Op het strand gevonden. Mag je wel op zitten.’

Langzaam wennen hun ogen aan het donker. De hut is vrij groot.

Ze passen er met z'n vieren makkelijk in. In het midden, bij de boomstam, kun je rechtop staan. Taco ziet nu dat Dirk ook op een jerrycan zit.

Floor zit op een plastic krat. 'Onze voorraadkast,' fluistert ze. 'Van de supermarkt.'

Taco zit op zijn knieën. 'Ik wil ook...' zegt hij hardop.

'Ssst!' doet Floor. 'Vinden we nog wel. Op het strand.'

Ze grijpt onder zich. Er knispert en scheurt iets. 'Kom hier met je hand,' zegt Floor. De jongens steken hun handen uit. Floor stopt er chips in.

'We hebben ook drank,' zegt ze. Weer gaat haar hand naar het krat. 'Hebbes. Omstebeurt een slok.' Ze draait de dop van de fles en zet die aan haar mond. Klok-klok-klok...

'Eén slok!' zegt Dirk en pakt de fles af. Dirk neemt één slok. Maar die is zo groot dat hij het uitproest.

'Hou je koest, man!' gromt Floor. 'Je verraait ons nog!'

Dirk geeft de fles door. Tim neemt één grote slok, zonder morsen.

'Mm, lekker.' Voordat Tim nog een slok kan nemen, graait Taco de fles uit zijn handen en neemt snel een heleboel kleine slokjes achter elkaar. Zonder slikgeluid. De fles blijft iets te lang aan zijn mond.

'Slimmerik,' zegt Tim zacht.

'Ik zie het heus wel,' zegt Floor en pakt de fles van Taco af.

Ze legt hem terug in het krat onder zich. Dan draait ze het krat om, met de achterkant naar voren.

'Wat is dat?' vraagt Taco. Hij wijst naar iets oranje-achtigs bij de ingang. Hij kruipt erheen en pakt het op. 'Hé, handschoenen. Er zitten schubben aan...'

'Afblijven,' zegt Floor en trekt ze uit Taco's handen. 'Onze werkhandschoenen. Ook van het strand. Wij zijn jutters namelijk.'

'Vissershandschoenen,' zegt Dirk. 'Die vind je overal op het strand. We trekken ze aan als we zware dingen moeten slepen.'

‘Zware dingen slepen?’ vraagt Taco.

‘Ja, die vissersnetten in de klimboom,’ zegt Dirk. ‘Dat blauwe net hebben we pas nieuw gejut. Helemaal bij Hoorn. Zwaar, man! We hebben het achter het eerste duin gelegd. Dan mag niemand eraan komen.’

‘Ik pak het rustig mee als ik het zie,’ zegt Taco.

‘Ssst! Hou je kop nou ’es!’ zegt Floor. ‘Dat is verboden. Staat in de jutterswet. Dat was bij Sil de strandjutter al zo. We hebben dat net daar opgehaald met de bolderkar. En samen met onze vader hier in de klimboom gehangen.’

‘Onze vader is ook jutter,’ zegt Dirk. ‘Hij neemt altijd een hamer mee naar de camping. En een zaag. En een nijptang. En een zoolspijkers. Dan haalt-ie juthout van het strand. En daar timmert hij onze kampeerstoelen van. En een tafel. Daar is hij de hele eerste week van de vakantie zoet mee. Dan kunnen wij lekker doen waar we zelf zin in hebben.’

‘Best zielig voor jullie,’ zegt Taco, ‘dat jullie te arm zijn om kampeerstoelen te kopen.’

‘Arm!’ roept Floor verontwaardigd. Ze vergeet om zacht te praten. ‘Ben je maf of zo? Dat doet m’n vader omdat-ie daar toevallig zin in heeft. We hebben een auto en een barbecue en een computer. We zijn dus helemaal niet arm!’

‘Ssst!’ zegt Dirk zacht. ‘Ik hoor wat. Daar is iemand!’

Meteen is het doodstil. Niemand beweegt. Alle vier houden ze hun adem in.

Buiten de hut klinkt geritsel. Gesnuif. Gekraak. Dan is het weer stil.

‘Een beest,’ fluistert Dirk.

‘Een konijn,’ zegt Tim zacht. ‘Of een wild zwijn. Met van die slagstanden!’

‘Nee, een trol!’ zegt Taco. ‘Zo’n takkenmonster met een ketting van schedels om.’

‘Leuk ben jij, zeg. Ik moet bijna lachen,’ zegt Floor. ‘Die zitten ver weg in het hoge noorden. Diep in de bossen.’

‘D’r zijn hier wel Witte Wieven,’ zegt Tim. ‘Maar dat is nep, dat zijn gewoon nevels.’

‘Of het Waddenspook!’ zegt Taco. ‘Een meneer op de boot zei ...’

‘Ook nep,’ zegt Floor. ‘Wij geloven niet in spoken. Toch, Dirk?’ Ze rilt.

Dirk geeft geen antwoord. ‘Kom, we gaan,’ fluistert hij.

‘Ik eerst. Koppen dicht. En bij elkaar blijven.’

Met ingehouden adem kruipen ze de hut uit. Taco spiedt om zich heen. Niets vreemds te zien. Hoog in een boom fluit een merel.

Verder is het doodstil in het bos.

Dirk laat het zeildoek weer neer voor de ingang.

Achter elkaar sluipen ze weg. Het sluipen wordt rennen. Steeds harder. Heuvel af, heuvel op. Door varens en struiken. Terug over het mulle ruitepad.

Taco struikelt over een stronk. Hij krabbelt meteen weer op. Toch is hij achter geraakt. Zag hij daar iemand? Of iets? Achter die boom? Een knoestige kop met haren vol klitten? Hij holt het brede zandpad over. De anderen achterna. Het smalle pad op langs de greppel.

Hoort hij voetstappen achter zich? Hijgen? Rochelen? Proesten? Grommen?

Nóg harder rent hij. Hij durft niet achterom te kijken.

Nog tweehonderd meter... nog honderd...

Eindelijk, de camping. Bij de klimboom staat Taco stil. Hij doet zijn ogen dicht. Hij legt zijn hand tegen zijn borst. Het bonkt daarbinnen.

Samen met Tims moeder kamperen Tim en Taco op Terschelling. Daar ontmoeten ze Dirk en Floor, die Tim nog kent van de vorige vakantie. Met z'n vieren beleven ze de spannendste avonturen. Ze hebben een geheime hut, bouwen dammen op het strand, gaan kopje-onder in zee en zoeken de prachtigste schelpen. Maar wie heeft dat geheimzinnige briefje bij hun hut achtergelaten? En hoe komt het dat hun schelpenmuseum kapot is gemaakt? En waar komen 's nachts die angstaanjagende geluiden vandaan?

Zijn er soms spoken op de camping?

Kunnen de vier stoere kampeeders het raadsel oplossen?

Een spannend, eigentijds en sfeervol vakantieavontuur voor kinderen vanaf 8 jaar.

Mozaïek Junior

www.uitgeverijmozaiek.nl

NUR 282

ISBN 978 90 239 5502 3

9 789023 955023